

JAN RITSEMA REGISSEERT 'DE DODEN'
VAN HET NATIONALE TONEEL

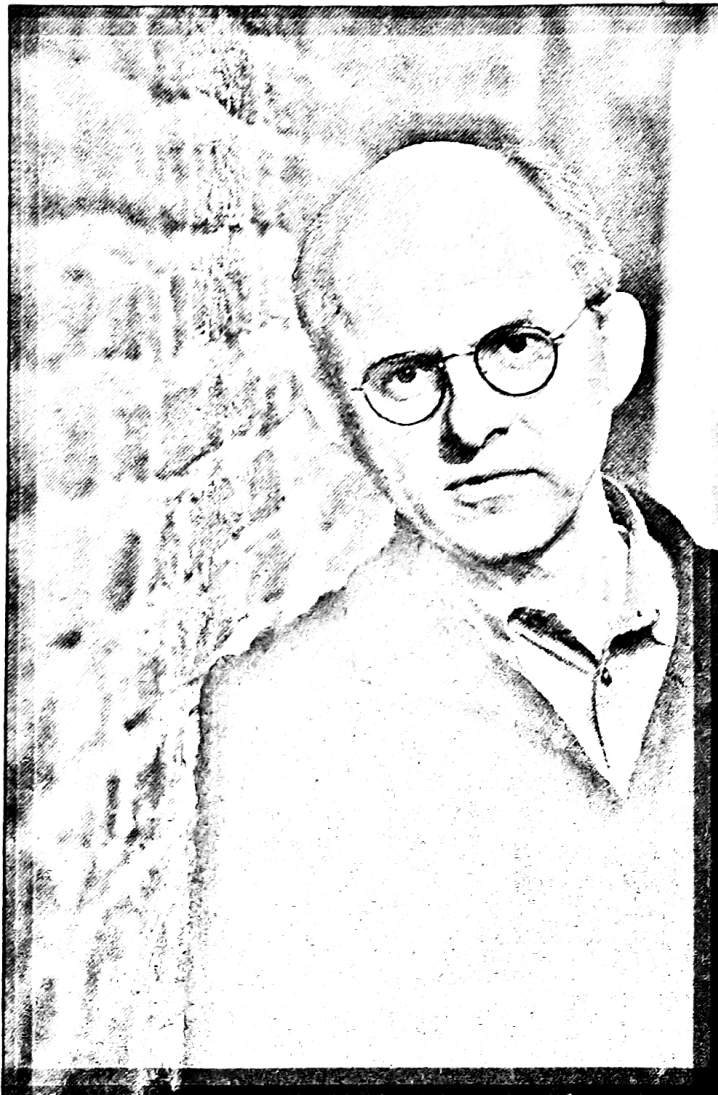
„Het breekbare spreekt me aan”

door ESTHER KLEUVER

„We wilden eigenlijk al heel lang samen weer eens iets maken, maar juist door het succes van 'Het' hadden we de moed eigenlijk niet. Dat ik nu durf te zeggen dat 'De Doden' op 'Het' lijkt, betekent dat ik inmiddels wel over die angst heen ben”, aldus regisseur Jan Ritsema van Het Nationale Toneel.

In 1984 maakte hij samen met de acteurs Marjon Brandsma en Ger Thijs de succesvolle voorstelling 'Het', naar 'Het Beest in de Jungle' van Henry James. Maar juist de enthousiaste ontvangst van die voorstelling vergrootte de barrière om opnieuw samen iets te ondernemen. Toch bundelt het drietal, aangevuld met actrice Frieda Pittoors, nu opnieuw de krachten om 'De Doden' van James Joyce op de planken te brengen.

Over 'De Doden' vertelt de regisseur: „Joyce luist de lezer er in. Er gebeurt, met uitzondering van wat kleine incidenten, eigenlijk niet zo veel tijdens de jaarlijkse feestavond bij de twee oude tantes. Pas op

■ Jan Ritsema:
„Drie acteurs
vertellen een
verhaal, worden
het verhaal en
leveren er com-
mentaar op.”

FOTO:
ROB DE JONG

het eind van het stuk gebeurt er iets wezenlijks voor de hoofdpersonen. Maar het is wel zo geschreven dat het je

aandacht de hele tijd vasthoudt.”

James Joyce schreef 'De Doden' in 1907 voor zijn verhalenbundel 'Dubliners'. Het verhaal speelt zich af op een feest-

aandacht de hele tijd vasthoudt."

James Joyce schreef 'De Doden' in 1907 voor zijn verhalenbundel 'Dubliners'. Het verhaal speelt zich af op een feestje waar Gabriel Conroy merkt dat zijn vrouw Gretta gespannen staat te luisteren naar een volkslied. Hij komt er achter dat het liedje haar doet denken aan ene Michael Furey, een jongen die ondanks zware ziekte in de regen aan haar venster kwam staan en kort daarop stierf.

Jan Ritsema: „Gabriel komt erachter dat zijn huwelijk met Gretta niet de passie kent die zij ooit met die Michael doormaakte. De kinderen zijn de deur uit en ongemerkt is er enorm veel gewoonte in hun huwelijk gesloten. In het licht van de hartstocht die zijn vrouw ooit gekend heeft, beseft hij zijn eigen kleurloosheid en dat maakt hem kwetsbaar."

„In dat breekbare kunnen wij vijftigers ons wel vinden. Dat vinden we mooi. Dat is het voordeel als je een voorstelling maakt met een groepje mensen van dezelfde leeftijd. Ik ben eindelijk onder dezelfde mensen. Dat bedoel ik niet denigrerend naar anderen toe, maar ik werk momenteel samen met mensen die me gewoon heel goed liggen en dat komt mede doordat we dezelfde geschiedenis en soort interesses hebben", aldus Jan Ritsema.

De opzet van de voorstelling lijkt op die van 'Het'. „Drie acteurs vertellen een verhaal, worden het verhaal en leveren er commentaar op. 'De Doden' kent meerdere personages en iedereen speelt alle rollen. Marjon, Ger en Frieda zijn zichzelf, maar blijven niet zichzelf. Dat vergt heel veel denkwerk."

Jan Ritsema had niet van het begin af aan een beeld van de voorstelling in zijn hoofd: „Als je zelf een verhaal maakt, dan moet zoiets groeien. En tijdens dat groeiproces moet dan blijken of het zijn kracht behoudt. Ik probeer niet te snel tevreden te zijn. Als het niet goed is, dan is het gewoon niet goed en dan moet je naar iets anders zoeken."

'De Doden' gaat vanavond in Theater aan het Spui in Den Haag in première en is daar nog tot en met zaterdag 18 april te zien. Vervolgens gaat de voorstelling op tournee. Informatie: 070-356.53.63.